

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Liberecký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Jablonec nad Nisou - Mšeno, Mozartova 24

Adresa: Mozartova 24, 466 04 Jablonec nad Nisou

Identifikátor školy: 600 078 426

Termín konání orientační inspekce: 15. až 19. duben a 2. a 3. květen 2002

Čj.	084 197/02-5184
Signatura	oh3cv114

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Sídlíšní škola bez právní subjektivity s rozšířenou výukou hudební výchovy a sportovním zaměřením na všeobecnou tělesnou výchovu sdružuje základní školu s 24 třídami a 4 odděleními školní družiny.

Školu zřídilo město Jablonec nad Nisou jako organizační složku na dobu neurčitou. Hospodaří v rámci schváleného rozpočtu a není oprávněna pronajímat majetek, který je ve vlastnictví města.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

První třídy

V prvních třídách vyučují obě učitelky s odbornou i pedagogickou způsobilostí a bohatou pedagogickou praxí. Pro vyučování mají zpracovány časové tematické plány, které vycházejí z platných učebních plánů a osnov. Při hospitacích bylo konstatováno jejich plnění. Vyučují ve vhodně vyzdobených třídách s dostatečným množstvím názorného materiálu, pomůcek i didaktické techniky. Žáci mají potřebné učebnice, pracovní sešity, často i množené texty a úlohy.

Hospitované hodiny byly vzorně připravené, obsahovaly srozumitelný a názorný výklad nové látky, opakování a procvičování pestrými a motivačně dobře uváděnými metodami. Žáci byli při vyučování aktivní, při skupinové práci efektivně spolupracovali. Učitelky jejich výkony spravedlivě oceňovaly. Na práci žáků v hodinách kladly přiměřené nároky, objevily se však i případy přesouvání procvičování náročného učiva na domácí přípravu. Komunikace mezi učitelkami a žáky i mezi žáky navzájem byla zakládána na důvěře a vzájemném respektu.

V obou třídách je zařazeno pouze několik žáků, u nichž lze pozorovat s příchodem do základní školy adaptační potíže. Učitelky na tyto potíže reagují individuálním přístupem a účelnou snahou o zapojení žáků do normálního režimu práce v první třídě.

Vzdělávání v prvních třídách má velmi dobrou úroveň.

Český jazyk

Personální podmínky pro výuku českého jazyka a literatury má škola velmi dobré. Všichni vyučující mají plnou odbornou a pedagogickou kvalifikaci.

Výuka byla sledována v 8 vyučovacích hodinách (4 na 1. stupni a 4 na 2. stupni ZŠ). Náplní všech hodin bylo mluvnické učivo. Pro všechny byla charakteristická frontální práce s žáky.

Po stránce materiálního vybavení měly dobrou úroveň třídy 1. stupně. Uspořádání potřebných věcí a pomůcek k výuce bylo ve sledovaných hodinách funkční, výzdoba byla esteticky hodnotná. Prostředí tříd 2. stupně působilo všedně. Učitelé postrádají pro výuku více odborných jazykových příruček, slovníků apod.

Psychohygienické podmínky učení byly ve sledovaných hodinách optimální. U mladších žáků bylo pamatováno na relaxační chvílky.

Hodiny na 1. stupni byly zpravidla dobře strukturované, činnosti se střídaly, byla využita soutěživost žáků. Dvě vyučovací hodiny byly velmi pěkně motivovány hrou. Interakce a komunikace mezi učitelkami a žáky i mezi žáky navzájem byla bezproblémová. V závěru hodin zpravidla chybělo shrnutí a zhodnocení společné práce, naplánovaná činnost však byla

splněna. Verbální projev učitelek nebyl vždy spisovný. Objevily se i drobné metodické a odborné chyby. Učitelky byly na ně upozorněny, připomínky akceptovaly. Kontrola žákovských sešitů prokázala pečlivost při opravě chyb. Frekvence známek v žákovských knížkách byla četná.

Tři zhlédnuté vyučovací hodiny ČJ na 2. stupni byly velmi dobře připravené. Jejich řízení a volba metod pobízely žáky k aktivní činnosti. Učivo bylo podáváno věcně správně. Při výuce žáci pracovali s jazykovými příručkami, slovníky, s učebnicemi. Vynikající byla hodina s vyvozováním učiva o podstatných jménech. Jedna vyučovací hodina se nezdařila po stránce metodické i odborné. Toto hodnocení jde na vrub malé zkušenosti učitele s krátkou pedagogickou praxí.

Interakce a komunikace mezi učitelkami a žáky byla velmi dobrá. Verbální projev vyučujících byl převážně kultivovaný.

Ve třídě VII.B bylo zjištěno, že osnovy slohového vyučování nejsou řádně plněny. Zápisy v třídní knize nesouhlasí s předloženým tematickým plánem, jsou nepřesné, učivo bylo dle nich probíráno chaoticky, bez logické posloupnosti. Z těchto zápisů i ze zápisů v žákovských sešitech vyplývá, že některé slohové útvary, stanovené osnovami (charakteristika, výtah, žádost), nebyly dosud vyučovány. Vzhledem k tomu, že i výuka mluvnického učiva je proti tematickému plánu opožděna o více než měsíc (zjištěno ze zápisů v třídní knize a žákovských sešitech), je otázkou, zda je bude možné do konce roku řádně odučit. Kontrolována byla i třídní kniha z loňského školního roku jmenované třídy. Ze zápisů o výuce slohu bylo zjištěno, že nebyla odučena čtyři slohová témata – výpisky, výtah, vyhledávání hlavních myšlenek textu a dopis soukromý i úřední.

Součástí inspekce byla i namátková kontrola písemných prací (mluvnické prověrky, slohové práce, kontrolní diktáty, školní sešity žáků). Zde možno konstatovat spíše malou pečlivost v jejich kontrole a opravě. Požadavky na formální úpravu, způsob hodnocení písemných prací, vyhodnocování jejich výsledků nejsou ve škole sjednoceny.

Celkově byla hodnocena výuka českého jazyka jako průměrná.

Dějepis

Výuku dějepisu zabezpečují ve škole tři vyučující, z nichž jedna má pro tento předmět odbornou a pedagogickou způsobilost (zajišťuje 40 % výuky předmětu).

Kabinet dějepisu je vybaven mapami, které jsou postupně v závislosti na finančních možnostech školy doplňovány. Aktuální odborná literatura včetně encyklopedií je zastoupena skromně. U ředitelky školy je k dispozici encyklopedie Diderot. Vyučující využívají vlastních materiálů a možností městské knihovny.

Kontrolou zápisů v třídních knihách včetně třídních knih VI. C. (šk. rok 1997/98), VII. C. (šk. rok 1998/99), VIII. C. (šk. rok 1999/00) a IX. C. (šk. rok 2000/01) bylo zjištěno, že není naplňován rozsah výuky předmětu dějepis dle vzdělávacího programu Základní škola. Na výuku novodobých dějin od roku 1945 jsou dle předloženého tematického plánu věnovány pouze poslední dva měsíce (květen, červen) s jednohodinovou týdenní dotací, což neodpovídá rozsahu látky, stanovenému osnovami. Látka končí rokem 1989. Tematické plány schválila předmětová komise a předložila ředitelce školy ke kontrole. K datu inspekce byl proti takto stanovenému plánu navíc časový skluz šest týdnů. V minulém školním roce byla uvedená látka probírána pouze poslední tři hodiny dějepisu v červnu (18., 20. a 25. 6. 2001). Dle posledního zápisu v kontrolované třídní knize IX. C. (šk. rok 2000/01) byla probírána 50. a 60. léta. Na tento nedostatek byla škola upozorněna již v minulosti při tematické inspekci věnované této problematice.

V rámci orientační inspekce byla hospitována výuka ve čtyřech hodinách u dvou učitelek. Sledované hodiny byly zcela odlišné především z hlediska forem práce a kvality komunikace ve třídě. Učitelka s odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilostí měla hodiny pečlivě připravené. Ve výuce velmi efektivně využívala stanovených a respektovaných pravidel a mechanismů (kooperativní formy zkoušení a hodnocení žáků, zaběhnuté signály). V hodinách byla zařazena samostatná i skupinová práce s využitím prvků problémové výuky, práce s textem i využití mezipředmětových vztahů. Výklad byl poutavý. K motivaci a aktivizaci velmi dobře posloužily zajímavé události, příběhy i modelové situace se snahou vcítit se do historické situace (hraní rolí). Vlastním zaujetím, odborností, vstřícným postojem k žákům i kultivovaným projevem a vystupováním se učitelce ve třídách podařilo vytvořit pozitivní sociální a emocionální klima a tvůrčí atmosféru. Žáci byli cíleně vedeni k vytvoření vztahu k dějinám a k chápání historie jako hledání příčin, souvislostí a důsledků jevů. Úroveň těchto hodin byla vynikající a velmi dobrá. Další sledované hodiny byly výrazně ovlivněny uzavřeným postojem učitelky, její nadřazeností a tím i horší kvalitou vztahů a komunikace se třídou. I přes snahu učitelky (zajímavé pomůcky – husitská výstroj a výzbroj) se nepodařilo žáky v hodinách motivovat a aktivizovat. Výklad byl nudný, věcně nepřesný, obsahoval pouze seznámení s faktografií. Chyběl prožitek, využití zajímavosti, hledání vzájemných vazeb a historických souvislostí v souladu s pojetím předmětu dle osnov. Tyto hodiny měly výrazné nedostatky a citelně slabá místa.

Sledovaná výuka dějepisu vykazovala velké rozdíly od vynikající po pouze vyhovující a nelze ji proto hodnotit jako celek. Nejsou naplněny osnovy předmětu v oblasti novodobých dějin.

Občanská výchova

Výuka občanské výuky je plně zabezpečena vyučujícími s odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Zpracované tematické plány neodpovídaly vždy zápisům v třídních knihách, jež byly formulovány obecně (např. 8 týdnů - „rodina“). Informační hodnota zápisů o probíraném učivu byla nízká.

Hospitace proběhla ve třech třídách u dvou učitelek. Jedna učitelka ve výuce výrazně preferovala prvky z oblasti kineziologie s využitím své další odbornosti a zaměření. Při hodině dokázala žáky zaujmout jak volbou tématu, tak metodami práce. Dílčí nedostatky byly v organizaci hodiny (nepřehledné uspořádání, nedostatek prostoru) i v didaktických metodách (nepřesnosti užitých termínů, mnoho nevysvětlených cizích slov, preference vlastního názoru). Kultura jazykového projevu byla negativně ovlivněna vadou výslovnosti učitelky a užíváním řady nespisovných výrazů.

Další dvě hodiny byly založeny na dialogu učitelky se žáky, hledání vztahů a souvislostí, schopnosti argumentovat a především na vzájemných partnerských vztazích. Program byl pestrý, pečlivě připravený, s využitím samostatné i skupinové práce. K motivaci a aktivizaci žáků učitelka velmi dobře využívala prožitku, vyjádření osobního postoje, uváděla zajímavosti a příběhy. Vhodně začlenila mezipředmětové vztahy, pravidelně dala prostor pro zpětnou vazbu. V obou hodinách, které měly vynikající úroveň, se podařilo vytvořit vstřícné, otevřené, komunikativní prostředí.

V nabídce nepovinných předmětů jsou zařazeny základy společenských věd.

Sledovaná výuka občanské výchovy byla kromě jedné průměrné hodiny vynikající.

Přírodovědné předměty (matematika, chemie, informatika)

Výuka matematiky byla sledována ve čtyřech třídách prvního stupně (III.B, IV.A, IV.C, V.B) a sedmi třídách druhého stupně (VI.B, VI.C, VII.B, VII.C, VIII.A, VIII.B, VIII.C). Celkem byla hospitována práce osmi učitelů tohoto předmětu. Dále byly hospitovány dvě hodiny chemie (v VIII.C a IX.C) a dvě hodiny informatiky (v VIII.C a IX.B), která je jako součást předmětu pracovní činnosti zařazena v posledních dvou ročnících školy. Chemii učí letos jedna učitelka a informatiku dva učitelé. Většina z nich má mnohaletou praxi ve výuce daných předmětů. Personální podmínky jsou zajištěny velmi dobře.

Učitelé mají zpracovány stručné časové tematické plány, které respektují schválený vzdělávací program a v jednotlivých ročnících na sebe navazují. Duplicity nebyly zjištěny. Většina navštívených hodin (zejména na prvním stupni) byla vyučujícími pečlivě připravena, stanovené cíle byly přiměřené věku a schopnostem žáků. Nedostatky jsou (zejména ve vyšších ročnících) v promyšlenější volbě metod a forem výuky.

Plánování a příprava výuky jsou vcelku na velmi dobré úrovni.

Učebny jsou prostorné, čisté, působí podnětně a esteticky (výjimkou je třída IX.C). Jsou vybaveny funkčním, mnohdy novým nábytkem. Rezervy jsou v nedostatečném motivačním využití nástěnek k právě probíraným tématům v jednotlivých předmětech na druhém stupni (zejména ve sportovních třídách). Pro výuku chemie a fyziky je k dispozici dobře vybavená odborná učebna (uspořádání, didaktická technika, pomůcky). V odborné učebně informatiky je celkem devět starších počítačů a jedna tiskárna. Během inspekce musela vždy část žáků pracovat ve dvojicích, což efektivitu výuky snižovalo.

V matematice i chemii jsou využívány schválené učebnice (popř. pracovní sešity) zapůjčené žákům školou. V informatice učebnice k dispozici nejsou. V průběhu inspekce byl účelně využit jeden z učebních textů, které si vytváří sama vyučující.

Vynikající úroveň měla výuka matematiky na prvním stupni. Hodiny byly pestré, s častým střídáním činnosti, promyšlenou aktivizací žáků. Pohodovému průběhu velmi napomáhal úsměv, časté pochvaly, ocenění snahy o pokrok. Učitelky dbaly na zařazování relaxačních prvků, cílevědomě rozvíjely schopnost kolektivní spolupráce žáků.

Organizace hodin na druhém stupni byla standardní. Při opakování předchozí látky (ústně, formou krátkého testu, kontrolou domácího cvičení) většina učitelek dbala nejen na zjištění faktografických znalostí, ale i na ověření, zda žáci dostatečně pochopili příčinné souvislosti a logické vazby. Vhodně volené příklady využívající životní zkušenosti žáků napomáhaly k jejich aktivizaci při následném navazujícím výkladu nových poznatků. Při něm bylo vždy postupováno od jednoduššího ke složitějšímu, přiměřeným tempem a bez věcných či odborných chyb (zaznamenány byly pouze v chemii v IX.C).

Klasifikace je dostatečně četná, učitelé si vedou podrobné záznamy.

Důraz na samostatné, aktivní učení byl pozorován zejména v hodinách informatiky a matematiky v šestých třídách a v VIII.B.

Interakce a komunikace probíhaly podle vžitých pravidel, bylo znát, že žáci jsou vedeni k jejich dodržování. Projev učitelů byl celkově velmi dobrý, ve všech hospitovaných hodinách bylo respektováno právo žáků na vyjádření jejich vlastního názoru. Žáci se chovali kultivovaně. Na drobné projevy nekázně reagovali učitelé přiměřeně.

Využití didaktické techniky nebylo zaznamenáno ani v jedné hospitované hodině. Nedostatkem bylo i časté přetahování výuky přes zvonění (na prvním i druhém stupni). Informace rodičům (záznamy v žakovských knížkách) byly v některých případech neucelené, nesoustavné nebo chybí přesné vyjádření, z čeho byl žák hodnocen.

Inspekce zaznamenala neúměrně mírnou klasifikaci při zkoušení matematiky v VIII.B.

V předmětu informatika je v osmé třídě věnován nepřiměřený prostor (téměř půl roku) nácvičku psaní všemi deseti prsty na úkor hlavního účelu předmětu, tj. získání dovednosti pracovat s nejčastěji používaným software. V devátém ročníku si žáci v tomto předmětu nevedou žádné poznámky a učitel spoléhá pouze na jejich paměť. Tempo práce určuje nejpomalejší žák (nejčastěji ten, který na minulých hodinách chyběl). Snaha o diferencovanou výuku nebyla zaznamenána.

Celkově je výuka matematiky na prvním stupni vynikající, na druhém stupni velmi dobrá. Úroveň chemie a informatiky je průměrná.

Fyzika

Ve všech třídách 6. až 9. ročníku se fyzika vyučuje s dvouhodinovou týdenní dotací. Pro vyučování má škola odbornou učebnu a dobře vybavený kabinet. Fyziku vyučují tři učitelky s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Mají zpracovány časové tematické plány, které respektují učební plán a osnovy předmětu ze zvoleného vzdělávacího programu, a tyto plány plní.

Hospitované hodiny byly připravené. Učitelky měly připravené pokusy pro opakování i výklad nové látky. Motivačně správně uváděly příklady využití poznatků v praxi. Fyzikální poznatky byly formulovány věcně správně a zajímavě. Většina vyučování byla však vedena frontálně, aktivizovat žáky se dařilo s obtížemi. Pouze v jedné hodině bylo použito žákovských soupřav pro skupinovou práci.

Pozitivně byla hodnocena úspěšná účast žáků ve fyzikálních soutěžích školních a okresních kol.

Vzdělávání ve fyzice má velmi dobrou úroveň.

Hudební výchova (HV)

Protože se škola zaměřuje na rozšířené vyučování hudební výchovy (RVHV), byla hospitační činnost ČŠI směřována do tříd, kde tato výuka probíhá. Inspekci bylo uskutečněno celkem 7 hospitací, z toho jedna v nepovinném předmětu sborový zpěv.

Výuka probíhá v souladu s osnovami pro RVHV, č.j. 28 147/97–20. Ty jsou rozpracovány v tematických plánech jednotlivých vyučujících a v kopii uloženy u vedoucí předmětové komise HV, která zodpovídá vedení školy za jejich kontrolu. Přípravu na vyučování hodnotí inspekce ve všech případech jako velmi dobrou. Rozdíly jsou dány především možnostmi jednotlivých vyučujících využít výpočetní techniku ve spojení s audio a videotechnikou a dostupností jednotlivých programů. Vyučování ve třídách s RVHV zajišťuje šest učitelů, z toho tři externí. Všichni mají pro vyučování potřebnou odbornou a pedagogickou způsobilost. Materiální a psychohygienické podmínky výuky hodnotí inspekce jako velmi dobré. Vyučující mají k dispozici dvě specializované učebny a zkušebnu pěveckých sborů. Menší učebna je vybavena potřebnou technikou, pianinem, tabulemi s notovou osnovou a dalšími pomůckami pro HV. Větší učebna umístěná v přízemí byla již dvakrát vykradena, a proto její další vybavení závisí na instalaci bezpečnostního zařízení.

K organizaci, formám a metodám vyučování byly ze strany inspekce drobné připomínky. Vyučující ve snaze zaujmout nadměrným množstvím činností (mnohdy bez dostatečné návaznosti) se dostávali do časové tísně. Také hlasová výchova nebyla prováděna cílevědomě, mnohdy byla formální. Výběr forem a metod vyučování byl ovlivněn dosavadní odbornou i pedagogickou přípravou a praxí učitelů i jejich pěveckými nebo instrumentálními dovednostmi. Inspekce velmi kladně hodnotila vysokou aktivitu většiny žáků a využití jejich

dovedností v průběhu vyučování. Vzájemná komunikace přispívala k vytváření příznivé atmosféry.

V rámci RVHV pracují při škole tři dětské pěvecké sbory (DPS), z nichž nejvyspělejší DPS Vrabčáci úspěšně reprezentuje Jablonec nad Nisou v prestižních soutěžích a přehlídkách a má za sebou bohatou koncertní činnost doma i v zahraničí. Škola úzce spolupracuje se ZUŠ, která v blízkosti zřídila odloučené pracoviště a v současné době využívá také uvolněných prostor přímo v areálu školy. Tím je žákům usnadněna navazující výuka hry na hudební nástroje a pěvecká hlasová výchova.

Pro udržení potřebné kvality výuky je třeba ve spolupráci se ZUŠ a MŠ usilovat o rozšíření spádovosti školy.

Inspekce hodnotí kvalitu vzdělávání v předmětu HV jako velmi dobrou.

Tělesná výchova

Tělesná výchova se učí ve škole s dvouhodinovou týdenní dotací ve dvouhodinových blocích. Ve třídách zaměřených na všesportovní přípravu se učí tři hodiny týdně, chlapecká třída se zaměřením na kopanou je ve škole dotována dalšími dvěma hodinami pohybových a sportovních aktivit. Jako volitelný předmět je na škole zavedeno vyučování dalších pohybových a sportovních aktivit. Tato nabídka spolu s obětavou prací kolektivu tělocvikářů (na prvním stupni 10 a na druhém stupni 8 kvalifikovaných učitelů a trenérů) přináší škole úspěchy ve sportovních soutěžích mezi školami a prestižní postavení školy ve Mšeně.

Škola má k dispozici dvě velmi dobře vybavené prostorné tělocvičny a v okolí sportovní areál, který je v současné době v postupné rekonstrukci.

Hodnocení kvality vzdělávání v tělesné výchově vychází z hodnocení osmi hospitovaných hodin, které se uskutečnily v tělocvičně a jejichž náplní byla gymnastická cvičení a míčové hry. Byly vzorně připravené, správně metodicky stavěné. Učitelé s žáky aktivně cvičili, s přehledem organizovali cvičení skupin, zajišťovali správnou dopomoc i bezpečnost cvičení. Jen ojediněle vznikaly problémy s efektivitou cvičení žáků na náradí a s účelností předávání pokynů. Žáci byli v hodinách aktivní, snaživí a projevovali radost z dosažených výkonů.

Vzdělávání v tělesné výchově má velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Ředitelka školy má zpracovanou koncepci pro období 1999 až 2003 a plán práce školy na aktuální školní rok. Vychází z hodnocení práce školy ve výroční zprávě za minulý školní rok, které je objektivní. Vedle dosažených úspěchů se kriticky zabývá problémem útlumového programu, který je způsoben konkurencí tří velkých základních škol ve Mšeně a Rýnovicích. Reálné a správné je zaměření školy s nabídkou rozšířené výuky hudební výchovy a užší spolupráce se základní uměleckou školou v této oblasti, nabídka všesportovní přípravy pro žáky a realizace spolupráce s fotbalovým klubem, která vyústila v otevření fotbalové třídy. Škola se v současné době zabývá otázkou rozšíření nabídky jazykového vyučování a realizací rozšíření výuky na počítačích. Plán práce byl na začátku školního roku projednán pedagogickou radou školy, byly rozděleny úkoly k jeho realizaci a jeho plnění pravidelně sledováno na provozních poradách

Plánovací činnosti ve škole jsou příkladné.

Organizování

Ředitelka školy předložila své jmenování do funkce a další dokumenty o ponechání ve funkci. Má jasně vymezeny kompetence svých spolupracovníků a jmenovány předmětové komise. Informace o řídicí činnosti jsou k dispozici na nástěnce ve sborovně, k rychlému předávání potřebných informací slouží školní rozhlas. Škola organizuje pro zájemce z řad rodičů konzultační odpoledne, pravidelně se konají třídní schůzky Sdružení rodičů a přátel dětí školy. O závažných problémech ve vyučování a chování žáků jsou rodiče informováni doporučenými dopisy. Ve škole byla zpracována informační brožura k zajištění úkolů vyplývajících ze zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím a pracovníci školy se jí řídí. Kniha úrazů je vedena od roku 1996. Záznamy o úrazech obsahují všechny náležitosti.

Školní i mimoškolní aktivity jsou prezentovány na vkusně upravených nástěnkách na chodbách. Často se objevují informace o úspěších školy v hudební oblasti a sportu v jabloneckém tisku i dalších časopisech.

O činnosti a hospodaření školy ve školním roce 2000/2001 velmi podrobně pojednává výroční zpráva.

Organizování má velmi dobrou úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Personální dokumentace zaměstnanců je vedena zaměstnavatelem Okresním úřadem – referátem školství Jablonec nad Nisou. V loňském roce byl ukončen pracovní poměr s 19 pracovníky. V posledních dvou letech se nepodařilo získat k nástupu do školy žádného absolventa pedagogické fakulty, ačkoliv škola zajišťuje těmto studentům kvalitní pedagogickou praxi. Situaci únosné kvalifikovanosti vyučování pomáhají řešit učitelé - důchodci. Vedení školy umožňuje učitelům rekvalifikace zejména v oblasti výuky cizích jazyků. V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků se účastní velká část učitelů souvislého vzdělávání na TU v Liberci, kurzů práce na PC a bohatého výběru akreditovaných akcí pedagogických center a středisek služeb školám.

Ředitelka má vypracována kritéria osobního ohodnocení na školní rok 2001/2002.

Evidence pracovní doby zaměstnanců je vedena v souladu se zákoníkem práce ve znění pozdějších předpisů.

Pro vlastní evaluaci v českém jazyce a matematice 5. a 7. tříd v loňském roce využila škola projektu KALIBRO. Hodnocení bylo projednáno na předmětových komisích a pro další roky se počítá s rozšířením akce i pro 9. ročníky.

Vedení a motivování pracovníků je velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Vzhledem k tomu, že škola nemá právní subjektivitu, kontroluje oblast hospodaření s prostředky určenými na provoz referát školství MěÚ Jablonec nad Nisou. Stejně je ošetřena i otázka kontroly celistvosti a stavu majetku, bezpečnosti práce a protipožární ochrany. Ředitelka školy vychází z písemně zpracovaného dokumentu nazvaného „Kontrola výchovně--vzdělávacího procesu, školní rok 2001-02". Podle něj je výchovný proces sledován průběžně, projednáván a vyhodnocován čtvrtletně na pedagogických radách. Konkrétní cíle a metody však uvedeny nejsou. Lépe je rozpracována část týkající se sledování průběhu a výsledků

vzdělávacího procesu. Zde už možno nalézt konkrétní formy, úkoly, popř. tendence a priority. Chybí však ustanovení o kontrole pedagogické dokumentace. Materiál neobsahuje způsob a datum jeho projednání s učitelským sborem ani analýzu zjištěných skutečností. Ze zápisů pedagogických rad je však zřejmé, že se škola této problematice věnuje.

Během kontroly ČŠI byly shledány v období roku 2001 formální nedostatky v třídních výkazech a katalogových listech žáků, které byly v průběhu inspekce odstraněny.

Dle sdělení ředitelky školy jsou hlavní formou sledování průběhu a výsledků výchovně-vzdělávacího procesu hospitace v hodinách. Od začátku školního roku do doby konání inspekce bylo doloženo celkem 21 hospitací (deset na prvním a jedenáct na druhém stupni). Závěry z hospitací a projednávání s učiteli jsou však formální. Závažným nedostatkem je nedůsledná kontrola plnění osnov v jazyce českém a v dějepise.

Kontrola výchovně-vzdělávací práce vykazuje nedostatky, úroveň je pouze vyhovující.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Za kontrolované období roku 2001 organizace čerpala mzdové prostředky limitu rozpočtu pro ZŠ a školní družinu. Závazný ukazatel ve mzdové oblasti nebyl překročen. Zaúčtování nebylo kontrolováno vzhledem k tomu, že organizace není samostatnou účetní jednotkou a zpracování mezd zajišťuje Okresní úřad – referát školství Jablonec nad Nisou.

Při kontrole fondu kulturních a sociálních potřeb (dále jen FKSP) byly předloženy zásady o hospodaření s prostředky FKSP schválené základní organizací Českomoravského odborového svazu dle platné vyhlášky a rozpočet na rok 2001. Organizace dostávala průběžné čerpání těchto finančních prostředků od svého zaměstnavatele. Namátkou kontrolované doklady jsou vedeny přehledně.

Hodnocení efektivity čerpání účelových prostředků

Škola obdržela finanční prostředky ze státního rozpočtu na určený účel týkající se dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Z kontrolovaných faktur nebylo zjištěno nevhodné vynakládání této státní dotace. Prostředky byly použity na akreditované vzdělávací akce a učebnice.

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Prostředky přidělené ze státního rozpočtu byly v kalendářním roce použity v souladu s účelem jejich poskytnutí. Závazné ukazatele rozpočtu nebyly překročeny.

Výchovné poradenství

Oblast výchovného poradenství má ze strany ředitelky školy velkou podporu. Sama se na ní aktivně podílí. S výchovnou poradkyní (VP) si rozdělily působnost (VP – profesní orientace, ředitelka – vývojové poruchy učení a chování, integrace žáků) a úzce spolupracují. VP je zkušenou učitelkou, pro výchovné poradenství nemá odpovídající vzdělání. Účastní se však řady vzdělávacích aktivit a o problematiku se zajímá. Pro osobní jednání má vlastní kabinet. Žákům i rodičům je k dispozici po dohodě, konzultační hodiny nemá stanoveny. Důraz je kladen na včasnou diagnostiku problémů ve spolupráci s vyučujícími, stanovení způsobu řešení a pomoci na základě individuálních plánů. Všichni učitelé mají aktuální seznam odborné literatury k této problematice, kterou často dle potřeby využívají.

Ve škole pracuje šest dyslektických asistentek a jedna logopedická asistentka s odpovídajícím vzděláním, které s dětmi individuálně pracují. Do výuky je zařazen nepovinný předmět logopedie, kam dochází pět žáků. Záznamy o práci nepovinného předmětu jsou konkrétní, mají velmi dobrou informační hodnotu.

Výchovnému poradenství a důležitým informacím z oblasti volby povolání a profesní orientace je věnována nástěnka ve vstupním vestibulu. Nabídku spolupráce v této oblasti využívají rodiče při společných schůzkách i individuálních konzultacích. Při inspekci bylo zjištěno, že někteří vycházející žáci měli již před stanoveným termínem přijímacích zkoušek rozhodnutí střední školy o přijetí ke studiu.

Prevencí sociálněpatologických jevů je pověřena metodička prevence. Má zpracovaný minimální preventivní program na období 1998-2000, dílčí vyhodnocení účinnosti a aktualizace nebyly dokladovány. Je vypracován materiál „Strategie šetření šikany“ jako pomoc k zajištění jednotného postupu pracovníků. Škola se snaží formou týmové spolupráce o včasné zachycení signálů výskytu těchto jevů a o odpovídající řešení. V prevenci závislostí je kladen důraz na cílené volnočasové aktivity a zapojení do různých programů (zdravý životní styl, volný čas, sportovní soutěže, sportem proti drogám apod.).

Informace o tísňových telefonních linkách je na nástěnce ve vestibulu školy, která je této problematice věnována. Své podněty, dotazy i anonymní připomínky mohou žáci podávat prostřednictvím schránky důvěry „Důvěrníček“, kterou má na základě grantu v režii místní krizové centrum ARX.

Výchovnému poradenství a prevenci sociálněpatologických jevů je věnována velká pozornost, tato oblast je na velmi dobré úrovni.

Souběžně s orientační inspekci byla realizována tematická inspekce „Adaptační potíže žáků 1. ročníků ZŠ“. Zjištění z této tematické inspekce, která probíhá i na jiných školách, budou zveřejněna ve Zprávě ČŠI o školním roce 2001/2002.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace podle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních a vyšších odborných škol, v platném znění,
- třídní knihy VI. C. (šk. rok 97/98), VII. C. (šk. rok 98/99), VIII. C. (šk. rok 99/00) a IX. C (šk. rok 00/01),
- minimální preventivní program pro školy v oblasti zneužívání návykových látek „Škola bez drog“ na období 1998/2000,
- strategie šetření šikany,
- individuální plány pro integrované žáky,
- záznam o práci nepovinného předmětu – logopedie,
- namátkově vybrané sešity žáků a žákovské knížky,
- zřizovací listina nově vystavená Městem Jablonec nad Nisou ze dne 12. října 2001,
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 19/99S Školského úřadu Jablonec nad Nisou ze dne 21. dubna 1999,
- jmenování do funkce ředitelky školy Školského úřadu Jablonec nad Nisou ze dne 18. května.1994,
- potvrzení ve funkci ředitele školy čj. 374/99 Školského úřadu Jablonec nad Nisou,
- výkaz V1-04 k 30. září 2001,
- náhodně vybrané faktury (dále jen fa) týkající se vzdělávacích akcí DVPP: fa.č. 21901 ze dne 24. 5. 2001, fa č. 3000100091 ze dne 3. 7. 2001, fa č. 5096 ze dne 29. 11. 2001, fa č. 12650 ze dne 9. 11. 2001, fa č. 2110982 ze dne 24. 10. 2001,
- náhodně vybrané faktury (dále jen fa) týkající se čerpání fondu FKSP v období roku 2001: fa č.1/01 ze dne 2. 1. 2001, fa.č.5/01 ze dne ze dne 30. 4. 2001, fa.č.5 ze dne 18. 5. 2001 fa č.8/2001 ze dne 31. 5. 2001, fa č.172/01 ze dne 29. 10. 2001,
- docházka zaměstnanců školy ve školním roce 2001/2002,
- dokument s názvem „Kontrola výchovně-vzdělávacího procesu, školní rok 2001-02" - bez data a čj.,
- personální dokumentace pedagogických pracovníků ZŠ Mozartova ul., Jablonec n.N.,
- záznamy o klasifikaci žáků hospitovaných tříd,
- časové tématické plány hospitovaných předmětů,
- hospitační zápisy ředitelky školy za školní rok 2001/02.

ZÁVĚR

Při inspekci bylo sledováno vyučování v prvních třídách, v jazyce českém, dějepise, občanské výchově, matematice, fyzice, chemii, informatice, hudební a tělesné výchově. Celkově lze oblast výchovně-vzdělávacího působení školy hodnotit jako velmi dobré s vynikající prací zejména v matematice a občanské výchově a s dílčími problémy v jazyce českém, dějepise a informatice.

Podmínky vzdělávání byly hodnoceny jako velmi dobré. Rezervy má škola v kontrolní činnosti, jejíž následná opatření nezabezpečila plnění osnov v jazyce českém a dějepise.

Prostředky přidělené ze státního rozpočtu byly školou využity efektivně.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Zdeněk Rakušan	..... Rakušan v. r. ....
Členové týmu	Ing. Petr Kadlus	..... Kadlus v. r. ....
	Jan Svoboda	..... Jan Svoboda v. r. ....
	PhDr. Václava Vokounová	..... V. Vokounová v. r. ....

Další zaměstnanci ČŠI Mgr. Jarmila Jaškovová, Libuše Škoudlilová

V Liberci dne 20. května 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: .... 24. 6. 2002 .....

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Marcela Rousová ..... M. Rousová v. r. ....
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Okresní úřad Jablonec n. N., ref. šk.	23. 7. 2002	084 319/02-5184
Městský úřad Jablonec n. N., ref. šk.	23. 7. 2002	084 320/02-5184

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány